

Қарағанды мемлекеттік медицина университеті
Пропедевтика негіздері

СРС

Тақырыбы: IV, V, VI нервтар

Орындаған: Еркінбек А

Катпина А

Тексерген: Шакенова Ж.С

Қарағанды 2018

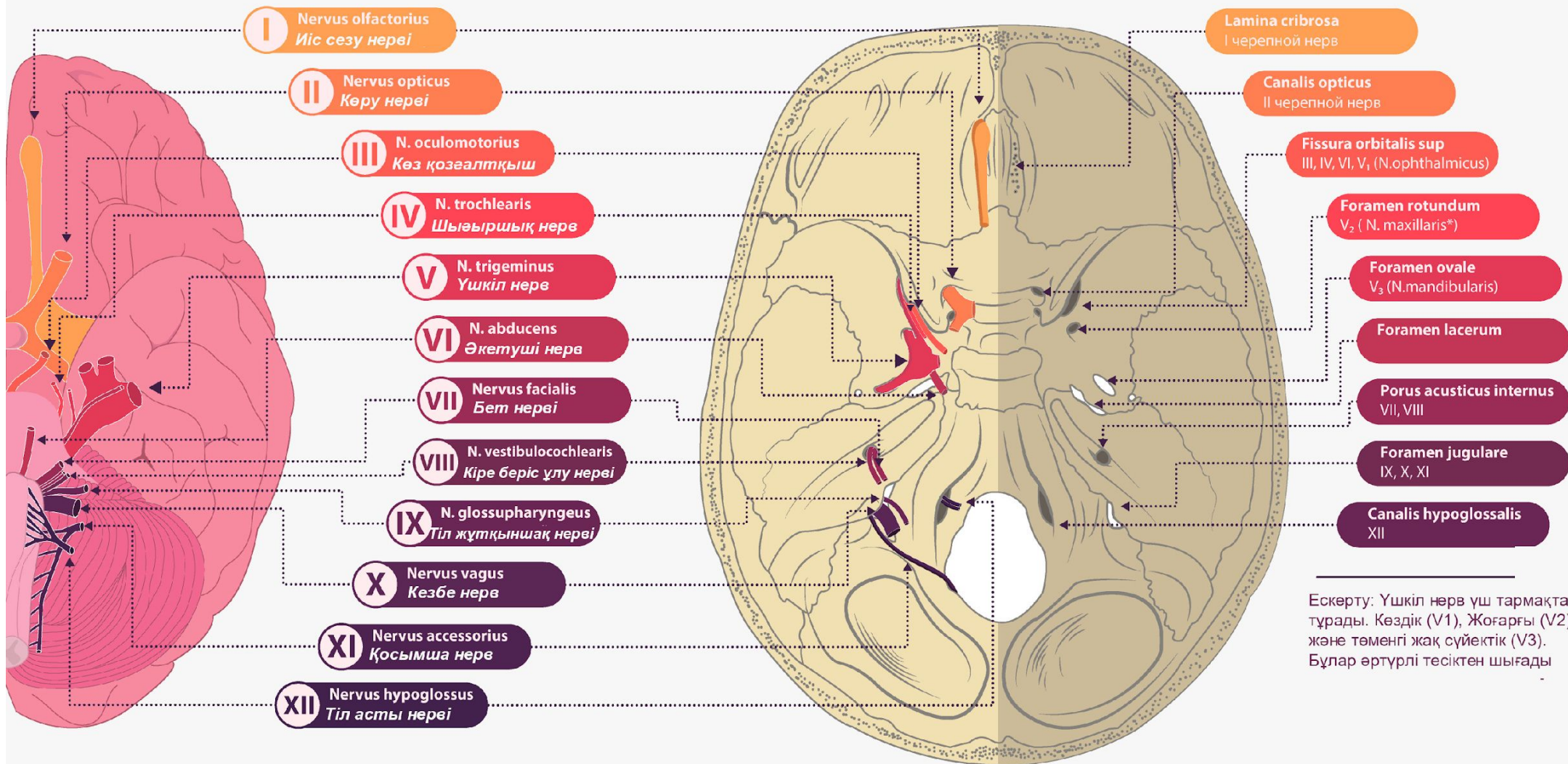
Кіріспе:

- ▶ IV нерв. Зақымдалу дәрежелері
- ▶ V нерв . Зақымдалу дәрежелері
- ▶ VI нерв. Зақымдалу дәрежелері
  - ▶ Қорытынды
  - ▶ Пайдаланылған әдебиеттер

12 ЖҰП БАС МИ НЕРВТЕРІ

12 жұп нервтерінің атаулары және олардың бассүйек қуысынан шығатын тесіктері

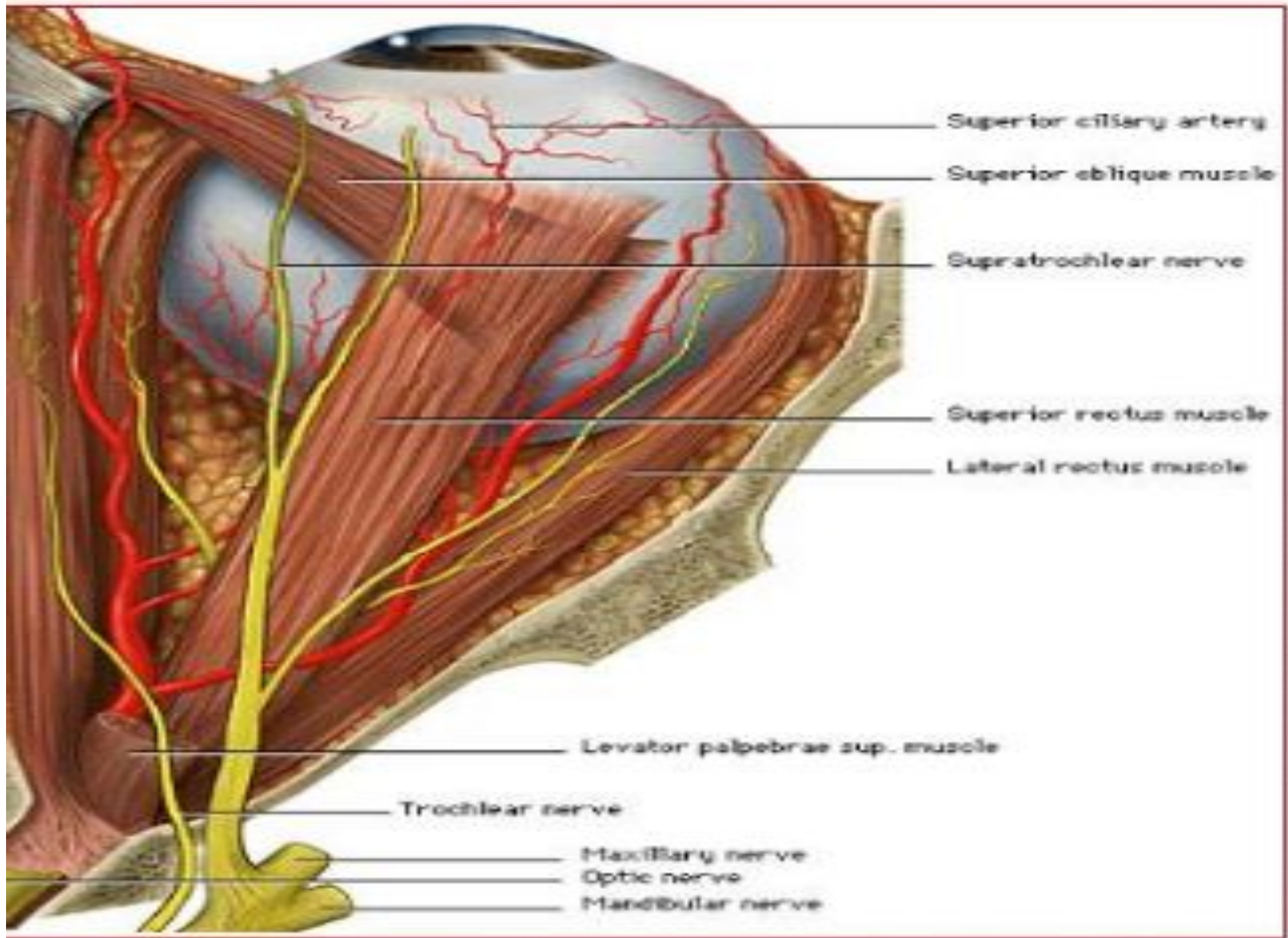

IV нерв: N.trohlearis

- ▶ Шығыршық нерві даму жағынан құлақалды миотомының қозғалыс түбіршегі, бұлшықеттік нерв болып табылады. Оның жалғасы сомалық – қозғалыс ядроларынан көздің қиғаш бұлшықетіне баратын эфферентті талшықтары бар. Жоғарғы ми желкенінің дорсальды жағынан шығып, ми аяқшасын латералды жағынан, fissure orbitalis superior арқылы көз ұясына кіріп m.obliquus superior-да аяқталады.

Зақымдалу дәрежелері

- ▶ Өз аяғына қараған кезде диплопия
- ▶ Қылилықтың байқалуы

V нерв N.trigeminus

- ▶ Үшкіл нерв мидан шығатын ең ірі аралас нерв. V-жұп. Ми көпірінен сезімтал және қозғалтқыш түбіршіктер: көздік, жоғарғы жақ және төменгі жақ жүйкелер болып шығып, қосылып жүйке бағанын түзеді. Көздік жүйке – көздік аумағын, мұрынның иіс сезу бөлігінің кілегейлі қабығы, маңдай, самай, қабақ терілерін жүйкелендіретін сезімтал жүйке. Жоғарғы жақ нерві бастың жоғарғы жақ аумағын, төменгі жақ нерві – самай және төменгі жақ, шайнау бұлшықеттеріне береді.

Зақымдалу дәрежелері

- ▶ Жүйке талшығы зақымданған жерінде анестизия немесе гиперестезия, рефлексдердің төмендеуі немесе жоғарлауы.
- ▶ Үштармақты жүйкенің невриті кезінде – Валле нүктелерін пальпациялағанда, үштармақты жүйкенің шығатын тармақтары ауырмынады.
- ▶ Тризм – төменгі жақтың ассиметриялы қозғалысы кезінде науқас тоникалық ұстамасында шайнау бұлшықеттерін қимылдата алмайды.

V. Nervus trigeminus

Ganglion
trigeminale

N. maxillaris

Иннервирует слизистую оболочку полости носа и рта, верхней губы

N. mandibularis

Иннервирует кожу лица ниже угла рта, нижнюю губу, слизистую оболочку щеки, дна полости рта, языка, нижние зубы и десну, височно-нижнечелюстной сустав, жевательные мышцы, слюнные железы

N. ophthalmicus

Иннервирует кожу лба, слезную железу, часть височной и теменной области, верхнее веко, спинку носа

N. infraorbitalis

nn. alveolares superiores для зубов
n. palpebrales inferiores для век
n. nasales externi et interni для носа
n. labiales superiores для верхней губы.

N. mentalis:
pars intra- et extraossalis

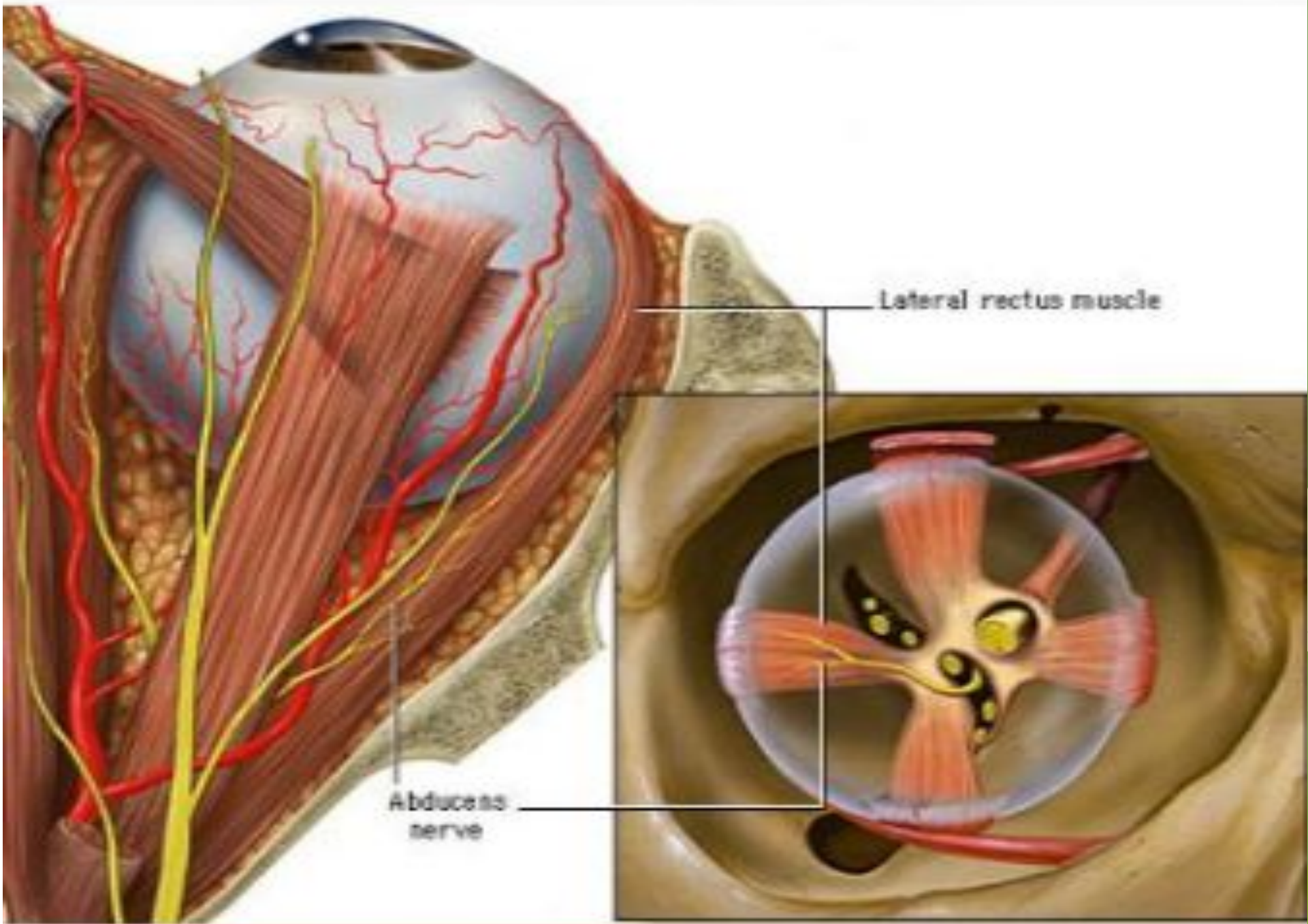
- Внутрикостная часть иннервирует зубы и собственно передний костный отдел
- Внекостная часть дает иннервацию мягким тканям (губа, десна)

VI нерв N.abducens

- ▶ Әкететін нерв, үшінші құлақалды миотомының қозғалыс түбіршегі, бұлшықеттік екрв болып табылады. Оның көпірде орналасқан сомалық – қозғалыс ядросынан шығып, көзің латералды тік бұлшықетіне баратын эфферентті талшықтары болады. Сыртықы көз бұлшықеттеріне арналған III, IV және VI нервтердің эфферентті талшықтарына сәйкес келетін афферентті талшықтар V нервтің, n.ophtthalmicus құрамына өтеді.

Зақымдалу дәрежелері

- ▶ Екі жақты қилылық , зақымданған бұлшықетінің жағына бір қырымен қарағанда диплопия.
- ▶ Бас айналу және бастың мәжбүрлік жағдайы.

Қорытынды

Бассүйек нервтерінде де, жұлын нервтеріндегідей, сұр зат ядролары болады: сомалық-сезімтал, сомалық-қозғалыс және вегетативті. Вегетативті ядроларын вицералды-сезімтал және вицералды-қозғалыс ядролары деп бөлуге болады. Олардың вицералды-қозғалыс ядролары бірінғай салалы бұлшықетті ғана емес, вицералды текті қаңқа бұлшықеттерін де нервтендіреді. Көлденең жолақты бұлшықеттері сомалық бұлшықеттер белгілеріне ие болғанын ескеріп шығу тегіне қарамастан, осындай бұлшықеттерге қатысы бар бассүйек нервтерінің ядроларын сомалық қозғалыс ядролары деп белгілеген дұрыс.

Пайдаланылған әдебиеттер.

- ▶ «Жүйке жүйесі» модулі. Интеграцияланған оқулық.
- ▶ «Адам денесі»: оқулық: 3 томдық / А.Р. Рақышев. - Т.З.-М.:ГЭОТАР-